

Nr 73.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till särskild polisverksamhet för uppdragande av olovlig införsel av spritdrycker, lönnbränning m. m.; given Stockholms slott den 6 februari 1931.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Sam Larsson.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 6 februari 1931.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Larsson anför efter gemensam beredning med t. f. chefen för finansdepartementet:

I statsverkspropositionen till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln, punkt 100, på min hemställan föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition, som kunde komma att avlätas i ämnet, till särskild polisverksamhet för uppdragande av olovlig införsel av spritdrycker, lönnbränning m. m. beräkna ett extra anslag, att utgå av statsver-

kets fond av rusdrycksmedel, av 200,000 kronor. Jag anhåller nu att få till närmare behandling upptaga denna fråga.

För budgetåren 1923/1924—1929/1930 anvisade riksdagen på förslag av Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln extra anslag till särskild polis för uppdragande av olovlig införsel av spritdrycker m. m. Från och med budgetperioden 1925/1926 uppfördes anslaget i riksstaten med 150,000 kronor. Anslaget anvisades från och med perioden 1927/1928 för varje gång att utgå ur statsverkets fond av rusdrycksmedel.

För innevarande budgetår har riksdagen, i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag, genom skrivelse den 9 maj 1930, nr 204, till särskild polisverksamhet för uppdragande av olovlig införsel av spritdrycker, lönnbränning m. m. anvisat ett extra anslag, att utgå av statsverkets fond av rusdrycksmedel, av 135,000 kronor. Med det i anslagsrubriken infogade ordet »lönnbränning» avsågs att åstadkomma full klarhet därom, att anslaget finge tagas i anspråk jämväl för uppdragande av lönnbränning, något som emellertid enligt riksdagens mening kunnat ske även med anslagets förutvarande rubricering.

En avsevärd del av det för varje år beviljade anslaget har brukat ställas till överståthållarämbetets förfogande med bemyndigande för ämbetet att till Stockholms stad utbetala bidrag till underhåll av särskild polis för uppdragande av olovlig införsel av spritdrycker m. m. med viss andel, under senare år tre fjärdedelar, av sammanlagda kostnaden för nämnda ändamål under vederbörande tidsperiod, dock med en maximibegränsning, som för varje budgetår från och med perioden 1925/1926 bestämts till 75,000 kronor. Återstoden — d. v. s., då nyssnämnda maximibelopp regelmässigt utgått, 25,000 kronor — bestrides av Stockholms stad. Medel, som sålunda av staten och staden anvisas, användas till täckande av kostnaderna för upprätthållande av en vid Stockholms poliskår för ändamålet inrättad särskild avdelning.

Enligt *Kungl. Maj:ts brev den 28 september 1923* har den i Stockholm sålunda inrättade spritpolisen, som står under befäl av tredje polisintendenten, till uppgift att inom Stockholms stad och län *dels* under samarbete med tullpersonalen bedriva spaning för uppdragande av olovlig införsel och därmed sammanhängande olovlig försäljning av spritdrycker samt i övrigt fullgöra de åligganden, som jämlikt bestämmelserna i lagen den 8 juni 1923 om straff för olovlig varuinförsel kunna ankomma å densamma, *dels* lämna tullverket allt det biträde, som påkallas för fullgörande av dess personal tillkommande åligganden beträffande olovlig spritinförsel, *dels ock* fullgöra den tjänstgöring i övrigt, som tredje polisintendenten i Stockholm prövar för ifrågavarande ändamål nyttig.

Kungl. Maj:t har därjämte under sistförflutna kalenderår förklarat, att ifrågavarande polisverksamhet må utsträckas jämväl till annat län.

Förutom till nyss angivna ändamål hava för varje budgetperiod medel inom det beviljade anslaget beräknats för att, efter framställning från vederbörande länsstyrelser, användas till vidtagande i andra delar av landet av

åtgärder till spritsmugglingens bekämpande samt, i viss mån, till stävjande av olaga rusdryckshantering i andra former.

I 1924 års statsverksproposition, femte huvudtiteln, punkt 93, finnes en utförlig redogörelse rörande tillkomsten av och ändamålet med ifrågavarande anslag, till vilken jag i övrigt tillåter mig hänvisa.

Att anslaget för budgetåret 1930/1931 bestämdes till 135,000 kronor var i huvudsak föranlett av en utav generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen verkställd utredning rörande ett definitivt ordnande av organisationen för bekämpande av den olovliga införseln av spritdrycker m. m. Jag anhåller nu att få övergå till en redogörelse för denna utredning, som redan berörts i Kungl. Maj:ts proposition till 1930 års riksdag nr 54.

I skrivelse den 15 juni 1929 hade kontrollstyrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning rörande ett definitivt ordnande av organisationen för bekämpande av den olovliga införseln av spritdrycker m. m. av den syftning, som i skrivelsen närmare angivits.

I anledning härav uppdrog Kungl. Maj:t genom beslut den 27 juni 1929 åt generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen gemensamt *att* efter samråd med överståthållarämbetet samt länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Malmöhus, Hallands, Göteborgs och Bohus, Värmlands, Gävleborgs, Västernorrlands och Västerbottens län, med beaktande av vad uti kontrollstyrelsens nämnda skrivelse i ämnet anförts, verkställa en allsidig utredning rörande ett definitivt ordnande av organisationen för bekämpande av den olovliga införseln av spritdrycker m. m. och därmed sammanhängande spörsmål *samt att* till Kungl. Maj:t inkomma med redogörelse för utredningen ävensom med de förslag i skilda hänseenden, till vilka densamma syntes böra föranleda.

I skrivelse den 27 november 1929 framlade därefter generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen den sålunda anbefallda utredningen. Ämbetsverken uttalade därvid såsom sin bestämda mening, att det under nuvarande förhållanden *icke* vore tillfyllest med den allmänna tillsyn för förhindrande av spritsmuggling m. m., som det ålåge tull-, polis- och lotspersonalen att utöva, samt att, vad gällde frågan *hurvida och i vad mån den nuvarande spritpolisens uppgifter skulle kunna överflyttas å tullpersonalen*, utan att därigenom effektiviteten i arbetet för spritsmugglingens bekämpande minskades, de kommit till den uppfattningen, att *en del av spritpolisens arbete skulle kunna övertagas av tulltjänstemän med viss polisutbildning*. Emellertid framhöllo ämbetsverken, att ett överflyttande på polisutbildade tulltjänstemän av vissa uppgifter, som för närvarande utfördes av särskilt anställda spritpoliser, kunde ske endast *försöksvis och efter hand*. Erfarenhet måste nämligen först vinnas om de lämpligaste anordningarna i organisationshänseende. Vidare måste viss tid förgå, innan tullpersonal i erforderlig omfattning kunde hava bibragts avsedd polisutbildning samt därefter fått tillfälle att sätta sig in i de nya arbetsuppgifterna. Vad särskilt anginge spritpolisen i Stockholm, vore en avveckling därav för närvarande icke tillräddig; sna-

rare vore viss utvidgning av dess verksamhetsområde påkallad. Även när ett tillräckligt antal polisutbildade tulltjänstemän kunde stå till förfogande, vore det dock enligt ämbetsverkens mening i viss omfattning erforderligt, att särskild spritpolis funnes tillgänglig.

Ämbetsverken lämnade vidare en detaljerad redogörelse för huru de med sålunda angivna utgångspunkter tänkt sig att spritpolisen borde tills vidare vara organiserad. Ämbetsverken räknade därvid med att den dittillsvarande organisationen skulle i allt väsentligt bibehållas inom Stockholms stad och län samt inom ytterligare sex län; i denna omfattning borde alltså medel ställas till förfogande för verksamhetens fortsättande.

Beträffande övriga delar av landet utgingo ämbetsverken från att tullverkets personal skulle, med biträde i förekommande fall av polispersonal mot gottgörelse av tullmedel för havda kostnader samt gratifikation vid ådagalagt synnerligt nit, utföra det erforderliga spaningsarbetet och att, i den mån polisutbildningen av tullpersonalen fortginge, kompetent sådan personal skulle insättas på punkter, där särskild spaning efter spritsmuggling visade sig vara av nöden.

Vad angår innevarande budgetår skulle enligt den av ämbetsverken sålunda framlagda planen för spritpolisens verksamhet inom olika delar av riket till uppehållande av nämnda verksamhet erfordras ett anslag av i avrundat tal 131,000 kronor, därvid för verksamheten inom Stockholms stad och län alltjämt beräknats ett belopp av 75,000 kronor. Vid fördelningen av anslaget borde enligt ämbetsverken bestämmas, att polisverksamheten finge i särskilda fall, då anledning därtill föreläge, utsträckas till län, gränsande till dem, till vilka verksamhet med anlitande av ifrågavarande anslag enligt ämbetsverken skulle vara inskränkt.

Vid föredragning i statsrådet den 24 januari 1930 anslöt sig min företrädare i ämbetet, statsrådet Lübeck, i allt väsentligt till ämbetsverkens förslag. Då definitiv ståndpunkt till behovet av medel under innevarande budgetår för de särskilda länen icke för det dåvarande kunde tagas och det alltså vore önskvärt, att någon marginal funnes å anslaget, förordade emellertid föredraganden, att detsamma måtte upptagas med ett till 135,000 kronor avrundat belopp.

I överensstämmelse härmed föreslog Kungl. Maj:t i förenämnda proposition nr 54 riksdagen att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag av 135,000 kronor. I den skrivelse, vari riksdagen anmälde, att riksdagen bifallit detta förslag, anförde riksdagen bland annat följande.

I likhet med departementschefen hade riksdagen funnit den i ärendet förebrogta utredningen giva vid handen, att behov av särskild verksamhet genom polisutbildad personal för bekämpande av den olovliga införseln av spritdrycker m. m. alltjämt föreläge samt att denna verksamhet fortfarande borde genom särskilt anslag understödjas av statsmakterna. I fråga om organisationen av verksamheten hade riksdagen ock funnit sig böra godkänna Kungl. Maj:ts, på generaltullstyrelsens och kontrollstyrelsens utlåtande i ärendet grundade förslag härutinnan. Storleken av det för ändamålet äskade anslaget hade ej heller givit riksdagen anledning till erinran.

Genom brev den 16 maj 1930 bemyndigade Kungl. Maj:t därefter överståthållarämbetet att från det för budgetåret 1930/1931 till ifrågakommande ändamål anvisade anslaget — under förutsättning av Stockholms stadsfullmäktiges beslut att för senare halvåret 1930 och för första halvåret 1931 för uppdragande av olovlig införsel av spritdrycker ävensom av lönnbränning m. m. bevilja medel — till Stockholms stad utbetala bidrag med tre gånger så stort belopp som det, vartill stadens egna kostnader för nämnda ändamål under berörda tider uppginge, dock högst med 37,500 kronor för vardera halvåret räknat.

Vidare bemyndigade Kungl. Maj:t genom cirkulär den 18 juli 1930 följande länsstyrelser att av ifrågakommande anslag under budgetåret 1930/1931 för bekämpande av olovlig införsel av spritdrycker, lönnbränning m. m., emot redovisningsskyldighet, använda länsstyrelsen i Östergötlands län högst 4,800 kronor, länsstyrelsen i Malmöhus län högst 18,000 kronor, länsstyrelsen i Hallands län högst 2,400 kronor, länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län högst 18,000 kronor, länsstyrelsen i Värmlands län högst 3,000 kronor samt länsstyrelsen i Gävleborgs län högst 10,000 kronor. I samband därmed förklarade Kungl. Maj:t, att den polisverksamhet, för vilken medel sålunda anslagits, finge, då för fullföljande av påbörjad spaning eller eljest anledning därtill föreläge, utsträckas till annat län. Tillika föreskrev Kungl. Maj:t, att envar av nämnda sex länsstyrelser skulle till generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen meddela uppgift om vilken tjänsteman, som hade att för länets vidkommande utöva närmaste ledningen av berörda verksamhet, samt att i förordnande eller instruktion, som utfärdades för polisman med uppdrag att ombesörja polisverksamhet av förevarande slag, skulle intagas bestämmelse av sådant innehåll, att verksamheten, i ifrågakommande delar, komme att bedrivas under samverkan med vederbörande tullmyndigheter. Senare har Kungl. Maj:t genom brev den 29 augusti 1930 ställt högst 1,500 kronor till länsstyrelsens i Stockholms län förfogande för bekämpande av olovlig rusdryckshantering i Stockholms omgivningar.

I skrivelse den 24 oktober 1930 har *överståthållarämbetet* anhållit, att jämväl för budgetåret 1931/1932 måtte från statsverket utgå ett belopp av 75,000 kronor såsom bidrag till underhåll av den vid Stockholms poliskår inrättade särskilda polisstyrkan för uppdragande av olovlig införsel av spritdrycker m. m. Såsom skäl härför har framhållits, att ifrågakommande särskilda polispersonal alltjämt hade full sysselsättning och att det uppenbarligen icke funnes någon anledning att räkna med sådan förändring beträffande spritsmugglingen under tiden till utgången av budgetåret 1931/1932, att icke samma statsbidrag även för berörda tid skulle vara behöfligt. Stockholms stad hade för ändamålet anslagit 12,500 kronor för senare halvåret 1930. Frågan om sådant anslag för första halvåret 1931 hade ännu ej varit föremål för stadsfullmäktiges prövning.

Sedermera hava emellertid framkommit krav på förhöjt statsbidrag för Stockholms vidkommande från ifrågakommande anslag. I en den 2 december

1930 dagteknad promemoria har sålunda polismästaren i Stockholm efter erinran om de uppgifter, vilka tillkomme den personal, som under tredje polisintendentens befäl vore anställd vid stadens spritpolisavdelning förklarat, att nämnda personal — för närvarande bestående av 1 biträdande kriminalöverkonstapel, 7 kriminalkonstaplar, 2 pensionerade polismän och 1 motorbåts- och automobilförare — icke vore för sitt ändamål tillräcklig. Polismästaren har därvid hänvisat till innehållet i en av biträdande kriminalöverkonstapeln vid spritpolisavdelningen upprättad redogörelse beträffande avdelningens verksamhet under tiden 1 januari—17 november 1930, varav framgår, bland annat, att nämnda verksamhet, som tidigare huvudsakligen kunnat begränsas till Stockholms stad och län, under senare tid på grund av ändrade metoder från spritsmugglarnas sida måst i avsevärd omfattning utsträckas jämväl till Södermanlands, Uppsala med flera län ävensom att i följd därav såväl avdelningens arbete som de därmed förbundna kostnaderna i hög grad stegrats. Enligt polismästaren borde därför avdelningen förstärkas med 1 kriminalöverkonstapel och 2 kriminalkonstaplar. Kostnaderna för avlöning av dessa befattningshavare ävensom för ersättning åt dem för nödiga utgifter i tjänsten beräknar polismästaren till 30,000 kronor för år och förutsätter därvid, att beloppet skall i sin helhet bestridas av statsmedel. Dessutom hemställer polismästaren, att det anslag, som tilldelas Stockholms stad, måtte ytterligare ökas med 5,000 kronor för gäldande av sådana kostnader, som äro förenade med upptagandet och fullföljandet av ifrågavarande spaningar och till vilka medel hittills icke så sällan saknats. I promemorian framhålles även, att spritpolisavdelningens verksamhet vore ett nödvändigt komplement till den av tullverket verkställda bevakningen av kustområden och vägar.

Enligt vad jag under hand inhämtat äro av beloppet 30,000 kronor närmare 19,000 kronor avsedda till avlöning och andra löneförmåner, medan återstoden beräknats åtgå för automobilresor, mathållning m. m. under spaningsarbetet.

Nämnda promemoria har av *överståthållarämbetet* överlämnats med skriftelse den 4 december 1930. Under åberopande av de av polismästaren framförda skälen, som ämbetet för sin del funnit synnerligen välgrundade, har ämbetet däri hemställt, att det av statsmedel till Stockholms stad för ifrågavarande ändamål utgående anslaget måtte höjas med erforderligt belopp. Därvid har ämbetet uttalat, att det av polismästaren angivna anslagsbehovet måste anses vara snarast för lågt beräknat.

Vidare har liknande hemställan om ökade anslag framkommit från Malmöhus län och närmast från Malmö stad. För vart och ett av de senaste budgetåren har Kungl. Maj:t av ifrågavarande anslag ställt högst 18,000 kronor till länsstyrelsens i Malmöhus län förfogande att användas för det med anslaget avsedda ändamålet. Detta belopp har av länsstyrelsen fördelats så att poliskammaren i Malmö, där vid kriminalpolisen finnes inrättad en särskild spritpolisavdelning, som utövar verksamhet även på länets landsbygd, erhållit 11,000 kronor samt polismyndigheterna i vissa andra städer i länet sammanlagt 7,000 kronor.

I skrivelse den 5 november 1930 har nu *poliskammaren i Malmö* med framläggande av förslag till ny stat för spritpolisavdelningen gjort framställning om att det belopp, som tilldelas Malmö stads polisväsen av ifrågavarande anslag, måtte för budgetåret 1931/1932 höjas till 41,000 kronor. Härtill skulle enligt framställningen komma sammanlagt 6,900 kronor för spritpolisen i Trälleborg, Ystad, Landskrona och Hälsingborg. I enlighet med förslaget skulle spritpolisen i Malmöhus län komma att bestå av i Malmö en kriminalöverkonstapel, tillika avdelningsföreståndare, och i medeltal sju kriminalkonstaplar samt en chaufför, i Hälsingborg två à tre polismän och i Ystad en polisman, som endast delvis skulle sysselsättas med detta arbete. Detta förslag innebär för Malmö stads vidkommande en ökning av den effektiva styrkan av spritpolisavdelningen med tre polismän och en chaufför. De poster, som ingå i den föreslagna staten, utgöras av avlöning och lönetillägg åt viss personal, traktamentsersättningar, telefoner och telefontillägg, kostnader för nyanskaffning och drift av automobil, förhyrande av automobiler, då sådana erfordras för bevakning samtidigt av flera vägar, samt oförutsedda utgifter.

Till stöd för framställningen har poliskammaren anfört, bland annat, följande.

Spritpolisavdelningen i Malmö bedreve sin verksamhet ej blott å vitt skilda platser inom Malmöhus län utan även utanför länets gränser, dock så att den återverkade på nykterhetstillståndet inom länet. Spritsmugglarna arbetade i vitt utgrenade band eller ligor, som å det till länets kuster stötande vägnätet medelst snabbgående motorfordon transporterade den in-smugglade spriten till olika lagringsplatser. Försäljningen av spriten skedde under alla tider på dygnet, och köparna vore synnerligen obenägna att lämna upplysningar angående åtkomsten av varorna. Samtliga dessa omständigheter försvårade i hög grad avdelningens arbete. För närvarande kunde avdelningen visserligen på ett tillfredsställande sätt verkställa utredningar angående olaga sprithantering, men för det spanings- och bevakningsarbete, som erfordrades för ett effektivt bekämpande av särskilt den olovliga införseln och försäljningen av sprit, vore den otillräcklig. Det vore därför nödvändigt, att stadens andel av ifrågavarande anslag på förslaget sätt förstärktes.

Vid bifall till förevarande framställning skulle statens bidrag för spritpolisverksamhet i Malmöhus län få höjas från det nu utgående beloppet av högst 18,000 kronor till omkring 48,000 kronor eller alltså med omkring 30,000 kronor.

I anledning av omförmälda framställningar har *1928 års revision av rusdryckslagstiftningen* avgivit infortrat utlåtande den 12 december 1930. Däri har revisionen till en början hänvisat till ett av revisionen samma dag i annat sammanhang avgivet utlåtande, i vilket revisionen framfört vissa allmänna synpunkter på frågan om bekämpande av spritsmugglingen och den olagliga rusdryckshanteringen samt hemställt om närmare utredning i ämnet, vilken även skulle komma att beröra spritpolisens verksamhet. I avvaktan på denna utredning, som revisionen förutsatt ej kunna föreligga till innevarande års riksdag, böra enligt revisionens förmenande alltjämt medel ställas till förfogande för nämnda verksamhet.

Mot de ökade anslag, som begärts i de två remitterade framställningarna från Stockholm och Malmö, har revisionen förklarat sig icke hava något att erinra.

Därjämte har revisionen framhållit önskvärdheten av att vid bestämmande av ifrågavarande anslag tillsåges, att anslaget bleve tillräckligt för tillgodo-seende av under budgetåret till äventyrs uppkommande tillfälliga behov i fråga om anlåtande av personal eller materialanskaffning.

Vidare har utlåtande i ärendet den 2 januari 1931 avgivits av *general-tullstyrelsen efter samråd med kontrollstyrelsen*. Generaltullstyrelsen har där-vid förklarat sig icke hava något att erinra mot den av 1928 års revision av rusedryckslagstiftningen ifrågasatta utredningen ävensom tillstyrkt fram-ställningarna om höjda anslag till spritpolisavdelningarna i Stockholm och Malmö.

Därefter har *statskontoret* i utlåtande den 16 januari 1931 anført, att nyss-nämnda framställningar icke givit statskontoret anledning till annan erinran, än att ämbetsverket ansåge sig böra ifrågasätta, huruvida icke Stockholms stad — i likhet med vad nu vore fallet beträffande kostnaderna för stadens polisverksamhet på förevarande område — borde tillförbindas att bidra till bestridandet jämväl av de ytterligare utgifter för berörda ändamål, för vilkas täckande anslag begärts av överståthållarämbetet.

Departements-
chefen.

Innan jag ingår på frågan om behovet för nästa budgetår av medel till särskild polisverksamhet för uppdragande av olovlig införsel av spritdrycker, lönnbränning m. m., vill jag efter samråd med chefen för finansdepartementet omförmåla, att han i anledning av den framställning om utredning rörande spritpolisens organisation och därmed sammanhängande frågor, som gjorts av 1928 års revision av rusedryckslagstiftningen, har under övervägande att föranstalta om utredning i nämnda och närliggande frågor. Vid bestämmande av anslaget för här ifrågavarande ändamål under nästa budgetår lär man emellertid hava att utgå från för närvarande gällande förhållanden.

Jag övergår härefter till föreliggande anslagsfråga.

Såsom framgår av den lämnade redogörelsen, innebär den av polismäs-taren i Stockholm och överståthållarämbetet i ämnet gjorda framställningen, att statens bidrag till den särskilda spritpolisavdelningen vid Stockholms poliskår, vilket bidrag under senare tid utgjort högst 75,000 kronor per bud-getår, skulle för nästa budgetår höjas till högst 110,000 kronor. Statsbi-dragets maximum skulle alltså höjas med 35,000 kronor, varav 30,000 kronor äro avsedda till utökning av avdelningens personal och till som följd därav stegrade resekostnader m. m., medan 5,000 kronor skulle användas för be-stridande av vissa med spaningsarbetet förenade kostnader. Det torde vara ostridigt, att spritsmugglingen i Stockholm och angränsande län visat ten-dens till ökning. Skärpta åtgärder till dess bekämpande äro därför av nöden. Med hänsyn därtill synes mig förevarande framställning, som avser att möj-liggöra för spritpolisavdelningen i Stockholm att på ett effektivare sätt än hittills fullfölja sin i hög grad maktpåliggande verksamhet, vara värd allt beaktande.

Vad beträffar storleken av det begärda statsanslaget skulle visserligen kunna ifrågasättas, huruvida icke Stockholms stad, som för närvarande årligen bidrager med 25,000 kronor till avdelningens verksamhet, borde förpliktas att till någon del bestrida jämväl de höjda kostnader för verksamheten, med vilka räknats i framställningen. I betraktande därav att kostnadsökningen väsentligen torde föranledas av spaningsarbete, som skall bedrivas utanför Stockholms stad, ävensom med hänsyn till betydelsen av detta spaningsarbete för hela riket, får jag dock förorda, att hela det förhöjda beloppet av 35,000 kronor må få utgå av statsmedel. Statens bidrag till spritpolisavdelningen i Stockholm synes i enlighet härmed böra, såvitt nu kan bedömas, för nästa budgetår bestämmas till högst (75,000 + 35,000) 110,000 kronor, vilket bidrag torde böra utgå under villkor att staden — i anslutning till vad hittills gällt — av egna medel bidrager med minst 25,000 kronor årligen.

Vad beträffar anslagen till länsstyrelserna är att märka, att enligt generaltullstyrelsens och kontrollstyrelsens år 1929 framlagda förslag en del av spritpolisens nuvarande uppgifter efter hand skulle kunna överflyttas å tullpersonal. Såsom ämbetsverken framhållit, måste dock viss tid förgå, innan dylik personal i erforderlig omfattning kan hava bibragts avsedd polisutbildning samt därefter fått tillfälle att sätta sig in i de nya arbetsuppgifterna. Enligt vad jag inhämtat har generaltullstyrelsen — liksom var fallet under år 1929 — sistförflutna år anordnat en kurs för utbildning i detektivtjänst av ett mindre antal befattningshavare i tullverket. De sålunda utbildade tulltjänstemännen lära emellertid i första hand böra insättas på punkter, där spritpolis ej finnes men där särskild spaning efter spritsmuggling visar sig vara av nöden. Vad nästkommande budgetår angår lärer man därför icke kunna räkna med att överflyttning av spritpolisens nuvarande uppgifter på tullpersonal i någon avsevärd utsträckning kan äga rum.

Av det för innevarande budgetår anvisade anslaget var ett belopp av 60,000 kronor avsett för spritpolisverksamhet inom de särskilda länen. Av detta belopp har ställts till olika länsstyrelser förfogande sammanlagt 57,700 kronor. Med hänsyn till vad som nyss anförts rörande väntat dröjsmål med tullpersonalens övertagande av spritpolisens uppgifter synes man för nästa budgetår icke kunna räkna med någon sänkning av detta belopp. Där- emot lärer en höjning av detsamma av olika anledningar böra äga rum. En dylik höjning torde i första hand erfordras med hänsyn till poliskammarens i Malmö framställning om ökat statsbidrag för nästa budgetår. Ehuru ett definitivt ställningstagande till nämnda framställning icke torde böra ske förrän i samband med prövningen av motsvarande framställningar från andra län, lärer det redan nu vara klart, att en väsentlig höjning av statens bidrag till smugglingens bekämpande inom Malmöhus län bör företagas. Den insmuggling till riket av spritdrycker, som för närvarande bedrivs i nämnda län, lärer nämligen vara av så betydande omfattning, att staten icke torde kunna undgå att på ett verksammare sätt än hittills ekonomiskt understödja kampen däremot.

Slutligen har erfarenheten ådagalagt, att ett icke alltför knappt tilltaget belopp bör stå till Kungl. Maj:ts förfogande för mötande av under ett budgetår uppkommande nya anslagsbehov av mer eller mindre tillfällig natur. Då nuvarande anslag icke förslår för täckande av behovet av dylik medelsreserv, bör även av denna anledning viss anslagshöjning äga rum. Det för länsstyrelsernas del erforderliga anslagsbeloppet torde därför bära — inklusive nämnda medelsreserv — beräknas till sammanlagt 90,000 kronor.

Enligt dessa beräkningar skulle alltså anslaget för nästa budgetår behöva upptagas till det preliminärt uppförda beloppet (110,000 + 90,000) 200,000 kronor. Det synes icke lämpligt att vid anslagets beviljande knyta villkor, innebärande inskränkningar i möjligheten att använda detsamma för verksamhet inom de delar av riket, där spritpolis visar sig särskilt behöfelig.

Jämväl för budgetåret 1931/1932 torde anslaget bära utgå av statsverkets fond av rusdrycksmedel.

På grund av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen,

att till särskild polisverksamhet för uppdagande av olovlig införsel av spritdrycker, lönnbränning m. m. för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra anslag, att utgå av statsverkets fond av rusdrycksmedel, av..... kronor 200,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:
Gösta Sandberg.